

واژه‌نامه مهندسی مکانیک (۹)

از Centipoise

تا Chicago boom

دکتر کاظم ابهری

<p>نازک به بیرون می‌راند و گرد می‌کند. (۳۰۰۰ تا ۵۰،۰۰۰ دور در دقیقه) مایع را به شکل برگهای</p>	<p>سانتی پواز Centipoise یکه گرانروی برابر با ۱/۰ پواز کوتاه شده آن CP است.</p>
<p>ترمز میانگریز Centrifugal brake فزاره ایمنی بر روی جبلک ماشین بالابر که، هنگامی که سرعت جبلک از مرز معینی بگذرد، ماشین را ترمز می‌کند.</p>	<p>سانتی استوک Centistoke یکه رایج - گرانروی سینماتیکی در دستگاه سانتیمتر - گرم - ثانیه، برابر با گرانروی سینماتیکی سیالی که گرانروی دینامیکی آن اسانتی پواز و چگالی آن ۱ گرم بر سانتیمتر مکعب است. کوتاه شده آن CS است.</p>
<p>جامدگیری میانگریزی جامدزادایی میانگریزی Centrifugal Clarification جداسازی ریزه‌های جامد از مایع با نیروی گریز از مرکز که زمان ته‌نشینی آنها را از چند ساعت به چند دقیقه کاهش می‌دهد.</p>	<p>مرکز فرمان - فرمانگاه Central Control جا، تاسیسات یا سازمانی که در آن همه عملیات لازمه پرتاب و پرواز آزمایشی موشک، از انجام مراحل پایانی کارها در پایگاه و در دامنه پرواز موشک تا فرود آمدن آن، هماهنگ و کنترل می‌شود.</p>
<p>دسته بندی کننده میانگریز Centrifugal classifier ماشینی که ذره‌ها را با نیروی گریز از مرکز از هم جدا کرده و از روی اندازه‌شان دسته بندی می‌کند.</p>	<p>نیروی مرکزی Central force نیروی ربایش یا رانشی که خط اثر آن همواره از نقطه ساکنی می‌گذرد.</p>
<p>Centrifugal collector فزاره‌ای برای جداسازی جامد ۱/۰ تا ۱۰۰۰ میکرو متری از جریان هوا، برخی از این فزاره‌ها قیفواره ساده، برخی قیفواره پربازده و برخی دیگر پروانه دار هستند.</p>	<p>دنده خورشید Central gear چرخنده‌ای بر روی آسه مرکزی چرخندگان خورشیدی، که چرخندگی به دور آن می‌چرخد.</p>
<p>کمپرسور سانتریفوژ، کمپرسور میانگریز Centrifugal compressor ماشینی که گاز یا بخار راد رپروانه آشیانه‌نشینی با شتاب شعاعی می‌فشارد، این ماشین را می‌توان، برای بدست آوردن نسبت فشردگی بالا، چند مرحله‌ای کرد.</p>	<p>میانگریز، پشت به مرکز، گریز از مرکز، مرکز گریز Centrifugal رونده یا عمل کننده در راستایی پشت به سوی آسه چرخش یا مرکز دایره‌ای که جسمی بر روی آن حرکت می‌کند.</p>
<p>بالابر میانگریز Centrifugal discharge elevator بالابر سطلی تندروی که در بالای گذرگاه حلقه سان آن، مواد روان در اثر نیروی گریز از مرکز تخلیه می‌شود.</p>	<p>گردکن - میانگریز Centrifugal atomizer فزاره‌ای با چرخدیس گردان برای گرد کردن مایعات، مایع را به مرکز چرخدیس راه می‌دهند و حرکت چرخشی</p>

<p>جدایش میانگریزی Centrifugal Separation</p> <p>جداسازی دو مایع ناآمیختنی از یکدیگر در ماشین سانتریفوژ در زمانی بسیار کوتاه‌تر از آنچه که تنها با نیروی گرانش می‌تواند انجام شود.</p>	<p>بادزن سانتریفوژ، بادزن میانگریزی Centrifugal fan</p> <p>ماشینی که گازی، مانند هوا، را شعاعیوار و رو به بیرون در پروانه‌ای شتاب می‌دهد و به سوی آشیانه‌ای که معمولاً چنبره سان است می‌راند.</p>
<p>کلید میانگریزی Centrifugal Switch</p> <p>کلیدی که با نیروی گریز از مرکز بازو بسته می‌شود، چنین کلیدی در برخی موتورهای القائی به کار می‌رود و کار آن باز کردن مدارسیم پیچ راه‌انداز موتور است در هنگامی که موتور کم و بیش به سرعت همزمانی رسیده باشد.</p>	<p>صافش میانگریزی Centrifugal filtration</p> <p>جداسازی مایع از لجن با راه دادن لجن به درون زنبیلی که بتندی می‌چرخد، در این زنبیل ریزه‌های جامد بر روی پرده متخلخلی می‌ماند و مایع با نیروی گریز از مرکز به بیرون رانده می‌شود.</p>
<p>سرعت سنج میانگریزی Centrifugal tachometer</p> <p>سنج افزاری که سرعت زاویه‌ای آنی محور را با اندازه‌گیری نیروی گریز از مرکز جرمی که با آن می‌چرخد اندازه می‌گیرد.</p>	<p>نیروی گریز از مرکز Centrifugal Force</p> <p>۱- نیروی لختی رو به بیرون در دستگاهی که نسبت به دستگاه مختصات لخت [مطلق] می‌چرخد، این نیرو برابر با وروبه روی نیروی روبه مرکزی است که بر ذره ساکن در دستگاه چرخنده اثر می‌کند. ۲- واکنش نیروی روبه مرکز.</p>
<p>سانتریفوژ Centrifuge</p> <p>۱- فزاره چرخنده‌ای برای جداسازی مایعهایی که وزن ویژه گوناگون دارند یا برای جدای ذره‌های کلونیدی شناور، مانند ذره گلواره‌های شناور در آب، جداسازی در این دستگاه بانیروی گریز از مرکز و از روی اندازه ذره‌ها انجام می‌شود. ۲- دستگاه موتوری بزرگی با یک بازوی بلند که می‌توان انسان، حیوان یا کار افزار را در سر آن نشانند و با سرعت‌های گوناگون دور گرداند و به دور خود چرخاند و بدینسان شتابهای درازمدتی را که بر آنها در موشک و فضا پیما کاری می‌شود مانندسازی کرد.</p>	<p>فرمانه بالزن Centrifugal governor</p> <p>فرمانه‌ای که وزنه‌های آن، با بال زدن در اثر نیروی گریز از مرکز، به تغییر سرعت پاسخ می‌دهند.</p>
<p>رو به مرکز - میانگرا Centripetal</p> <p>رونده یا عمل کننده در راستایی رو به سوی آسه چرخش یا مرکز دایره‌ای که جسمی بر روی آن حرکت می‌کند.</p>	<p>لنگر گریز از مرکز Centrifugal moment</p> <p>حاصل ضرب نیروی گریز از مرکز کاری بر یک جسم در فاصله نیرو از چرخشگاه جسم.</p> <p>پمپ سانتریفوژ، تلمبه سانتریفوژ</p> <p>پمپ میانگریزی، تلمبه میانگریزی Centrifugal Pump</p> <p>ماشینی که مایعی، مانند آب، را شعاعیوار و رو به بیرون در پروانه‌ای شتاب می‌دهد و به درون آشیانه ماریچوار پروانه می‌راند.</p>

<p>۱- زنجیر ۲- زنجیره Chain</p> <p>۱- رشته نرمشپذیری از دانه‌ها یا حلقه‌های درهم کرده، برای نگهداری، بستن، کشیدن یا بلند کردن چیزها و یا توانرسانی. ۲- شبکه‌ای از میله‌ها یا صفحه‌های پیوسته به یکدیگر، برای حمل چیزها یا توانرسانی.</p>	<p>شتاب رو به مرکز شتاب میانگرا Centripetal acceleration مولفه شعاعی شتاب ذره یا جسمی که دایره‌ای را می‌پیماید، می‌توان نشان داد که این شتاب رو به سوی مرکز دایره دارد.</p>
<p>تسمه زنجیری Chain belt تسمه با دانه‌های تخت برای توانرسانی.</p>	<p>نیروی روبه مرکز نیروی میانگرا Centripetal force نیروی شعاعی که ذره یا جسمی را بر روی دایره‌ای در حرکت نگه می‌دارد، می‌توان نشان داد که این نیرو رو به سوی مرکز دایره دارد.</p>
<p>بالابر زنجیری Chain block زنجیری بی‌پایان، غالباً آویخته از ریل سقفی، برای بلند کردن بارهای سنگین بویژه در کارگاهها.</p>	<p>۱- گرانیگاهی ۲- دارای گرانیگاه Centrobarie ۱- وابسته به گرانیگاه، یا به یک روش تعیین گرانیگاه ۲- دارای گرانیگاه.</p>
<p>نقاله زنجیری Chain Conveyor ماشینی برای حمل مواد که فرآورده رابر روی یک یا دو زنجیر بی‌پایان که با میله‌های عرضی به یکدیگر پیوسته‌اند می‌برد و درحین بردن قطعه‌های کوچکتر رابه آن می‌بندند.</p>	<p>Centrode گذرگاه چرخشگاه آنی شکل مستوی در حرکت مستوی آن شکل.</p>
<p>Chain drive فزاره نرمشپذیری برای توانرسانی، بالابری یا نقالیدن، ساخته شده از زنجیره بی‌پایانی که دانه‌های آن با چرخهای دندانه‌دار سوار بر محورهای گرداننده و گردانیده درگیر می‌شود.</p>	<p>Centroid Center of mass برش ابزار سرامیکی Ceramic tool برش ابزاری که از اکسید فلز ساخته شده است.</p>
<p>Chain fall → Chain block</p>	<p>Cesium - ion engine موتور یون سزیم موتور یونی که با مصرف جریانی از یون سزیم نیروی تولید می‌کند که سفینه فضایی را در فضاپیمایی یاری می‌دهد.</p>
<p>Chain gear حرکت سان زنجیری حرکت سانی که حرکت را با زنجیر از چرخ به چرخ دیگر می‌رساند.</p>	<p>Cg → Centigram</p>
<p>Chain hoist → Chain block</p>	

<p>Chamfering اُربتراشی لبه جسم</p>	<p>اره موتوری دستی Chain Saw اره موتوری بنزینی یک نفره برای بریدن و انداختن تنه درخت، دندان‌های این ااره در دانه‌های زنجیری که بسرعت به دور لبه یک تیغه بیضی شکل می چرخد کار گذاشته شده است.</p>
<p>Chamfer plane پخزن (نَجّاری)، رنده پخزن رنده پخزنی لبه چوب.</p>	<p>آچار لوله زنجیری، آچار زنجیری لوله گیر Chain tongs ابزاری بر چرخاندن لوله، دارای زنجیری که لوله را در بر می گیرد.</p>
<p>Change gear چرخنده‌ای که سرعت محور گردانیده را، در حالی که سرعت محور گرداننده ثابت می ماند، تغییر می دهد.</p>	<p>گیره زنجیری Chain vise گیره‌ای که در آن زنجیری قطعه کار را در بر می گیرد و آن را محکم نگه می دارد.</p>
<p>Channel iron ناودانی نوار یا تیر فلزی یو (U) شکل.</p>	<p>Chaldron ۱- یکای حجم، رایج در بریتانیا برابر با ۳۶ بوشل (bushel) یا ۲۸۸ گالن، یا تقریباً ۱/۳۰۹۲۷ متر مکعب. ۲- یکای حجم که پیش از این در ایالات متحده آمریکا رایج بوده برابر با ۳۶ بوشل، یا تقریباً ۱/۲۶۸۶۱ متر مکعب.</p>
<p>Channel wing بال ناودان‌سار بالی که ناودان‌سار ساخته شده است که بخشی از پروانه را احاطه کند تا در سرعت پایین، جریان بسرایند پروانه، نیروی فرا بر آن را افزایش دهد.</p>	<p>Chamber Capacity → Chamber volume</p>
<p>Chaplygin - Kármán - Tsien relation رابطه‌ای برای گاز ایده‌آلی که گرانشی و هدایتپذیری گرمایی آن ناچیز است و با آنتروپی ثابت جریان دارد: حاصل ضرب «مجموعه فشار سیال و یک عدد ثابت» در «وارونه چگالی» آن، در سرتاسر خط جریان عددی است ثابت، این دستور تقریبی بسیار سودمند است گرچه از دیدگاه فیزیکی ناممکن می باشد.</p>	<p>Chamber pressure فشار سوختارگاه فشار گازها در سوختارگاه موتور موشک.</p>
<p>درازای سرشتنما (موتور موشک) Characteristic Chamber length</p>	<p>Chamber volume گنجایش سوختارگاه موشک، که بخش همگرای شیپوره تا گلوگاه را در بر می گیرد.</p>
<p>درازای لوله راست استوانه‌ای که گنجایش آن با گنجایش سوختارگاه موتور موشک، بدون بخش همگرای آن، برابر باشد.</p>	<p>زاویه پخ Chamfer angle زاویه‌ای که سطح پخ خورده با یکی از سطحهای نخستین [سطحهایی که گوشه آنها پخ زده شده است] می سازد.</p>

<p>Chasing tool چکش یا قلمی که برای زینت کردن سطح فلزها به کار می‌رود.</p>	<p>Characteristic exhaust velocity سرعت سرشتنما در موتور موشک، پارامتری، وابسته به سرعت خروج موثر و ضریب نیروی واکنش دود خروجی.</p>
<p>Chassis punch ابزار دستی که برای درآوردن سوراخ گرد یا چهار گوش در ورق فلزی به کار می‌رود.</p>	<p>Characteristic length درازای سرشتنما بُعدی از یک جسم (معمولاً ثابت) که باسانی بتوان آن را مرجع قرار داد، مانند درازای سرتاسری هواپیما، قطر یا شعاع بیشینه جسم دوار، و یا وتر یا دهانه سطح فرابرنده هواپیما.</p>
<p>۱- پرواز آزمایشی ۲- پرواز آشنایی، پرواز آزمونی Check flight ۱- پروازی که برای بازبینی یا آزمون کار هواپیما، موشک یا فضاپیما یا کار افزاری از آن، یا برای به دست آوردن داده‌هایی درباره کار آن انجام می‌شود. ۲- پرواز با هواپیما برای آشنایی با آن، یا پروازی که برای مهارت آزمایی خلبان و کارکنان هواپیما انجام می‌شود.</p>	<p>Characteristic velocity → Characteristic exhaust velocity</p>
<p>Cheese head سر استونه‌ای و برآمده پیچ.</p>	<p>۱- بار ۲- پرکردن Charge ۱- کمیت ماده سرمازا در دستگاه سرمایش ۲- خوراندن ماده سرمازابه درون دستگاه سرمایش.</p>
<p>Chemical pressurization پرفشاری شیمیائی پرفشار کردن مخزنهای سوخت موشک با گازهای پرفشاری که از راه احتراق سوخت واکسان یا از تجزیه یک ماده پدید می‌آید.</p>	<p>Chase رشته شیارهای همشکل، مثلاً رزوه‌های پیچ.</p>
<p>Cherry picker بارانگیز (جراثقال)ی که برای جدا کردن کپسول حامل فضاوردان از سرموشک، هنگامی که در کار آن اشکالی پیش می‌آید، به کار می‌رود. هر یک از چند گونه بارانگیز متحرک، بویژه آن که در سرخرپای متحرک خود آدمی را بالا می‌برد.</p>	<p>Chase mortise کام بالبه‌ای که شیب آن از زیر تا روی کام گسترده است تا بتوان زیانه کم تلرانس را در آن جازد.</p>
<p>Chaser خودروی که برای پیوستن به شیئی که در مدار فضایی می‌گردد مانور می‌دهد.</p>	<p>Chase pilot خلبانی که با هواپیمای اسکورت خود، هواپیمای دیگری را که خلبانش برای بازبینی آن، کارآموزی و یا پژوهش به پرواز در آورده است دنبال می‌کند و به خلبان آن آموزش می‌دهد.</p>